

bogumili, muslimani, bosna
herzegovina

СВЕТИ ЈОВАН ЗЛАТОУСТИ
БЕСЕДА
на дан вазнесења Господа нашег
Исуса Христа
говорена у цркви Романисији
где су телесни остаци светих покрај
јеретичких телеса сахрањени
лежали

ekumenizam,
екуменизам
календар

Кад онда тужну светковину вршисмо, чинисмо то ван града, а то и сада чинимо кад овај светли велики дан Христовог васнесења празнујемо. А то чинимо не зато што би смерали да сам град омаловажимо, него што желимо да и мученицима почаст укажемо, да нас не би они прекоревали и говорили: «ми се не удостојисмо да само један празнични дан Господа нашег у нашим засторима видимо и да вам не би пребацивали: “ми крв нашу за Господа пролисмо и дасмо главе наше одрубити за њега, а светковину његовог дана, која би се овде у нашим становима вршила, не видесмо”. Те због тога и сада напустисмо град да пред свете дођемо, како да би се овим чином и за оно, што смо лане занемарили, пред њима оправдали. Јер ако је требало да смо и раније к овим великодушним борцима благочасти прибегавали и то и онда, док су на

непознатним местима лежали; колико више треба то сад да чинимо, кад бисери сами за себе леже; кад се овце од вукова одлучише и живи се од мртвих оделише?

Њима, истина није учињена никаква штета тиме што им тела заједно са телесима неверних погребена бише, јер они чији духови на небу бораве, њихова се тела не могу врећати тиме, што крај њих и тела других погребена почивају; они чије су душе у рукама Божијим, њихови телесни остаци ништа због места погребења не трпе. Па и не беху они повређени, него народ, који и кад са озбиљношћу к њима притицаху, продужаваху своје молитве али са сумњом, јер гробови светитељски не беху познати па се није ни знало где истинско благо закопано лежи. Те се десише оно што би се доиста догодило, кад би стада оваца, журећи да се воде напију к чистим изворима журила а опет се устручавала да тамо дођу због тога што су осетила из ближега неки смрад. А то је управо и са овом паством бивало. Јер ако и потицаху људи к чистим мученичким струјама, беху свагда од јеретичке смради, која се у близини осећаше, некако задржавани. Али кад је то дознао овај наш премудри пастир и општи наставник који се само о бољитку цркава стара, одмах је

наредио да се та сметња отклони; овај рекох, топли љубитељ цркава и мученички ревнитељ. Па шта чињаше он? Погледајте премудрост! Беше заповедио да се мутне и смрдљиве воде заспу и доле заграде; а чисти извори мученика на чисто поставе. А погледајте у исти мах какво је милосрђе к умрлима и поштовање к мученицима и старање о људима показао. Милосрђе је ка умрлима показао тиме што, и не дотакнувши се њихових костију, оставио их је да на том истом месту и даље почивају; а поштовање ка мученицима, тако што их је из злог суседства избавио; а старање о народу, тиме што га није оставио да молитве своје са сумњом узносе. И то беше разлог, што смо вас и данас из града извели а и што смо желели да збор овај светлијим учинимо и да би оно позориште најсветлије било; нарочито зато што се не сабирају ту само људи, но и мученици су ту; и не само мученици, но и анђели; а пошто су и анђели овде присутни, то постаде данашњи дан и саједињење мученика и анђела.

И ако желиш да видиш мученике и анђеле, а ти отвори очи вере и видећеш такав призор. Јер ако је сав ваздух анђелима испуњен, много је више црква; а ако је црква, колико је више данашњи дан у који се Господ наш

вазнео?

А да је сав ваздух анђелима испуњен, слушај шта је апостол говорио кад је женама саветовао да мараме на главама имају. “Жена треба да има власт на глави ради анђела” (1. Кор. 11, 10), а и Јаков је рекао: “Анђео, који ме је избављао од свакога зла” (1. Мој. 48, 16). Исто су тако и они, који са апостолима у једном дому беху, одговорили: “То је анђео његов” (Д.ап. 12, 15); а Јаков је још и ово кад је анђеле угледао, рекао: “Ово је око Божиј” (1. Мој. 30, 2).

А како могаше он да на земљи “око Божиј” види?

Као што цар својој војсци заповеда, да се по свим градовима налази, да не би непријатељска војска опустела градове нападнувши их, тако је из разлога што се бесови у ваздуху налазе и као непријатељи мира прете да мир наруше, против њих анђелске војске поставио да би их и самом својом појавом сузбијали, да би се свагдашњи мир одржао. А да схватиш да су то анђели мира, слушај како ђакони при молитвама свагда “Анђела мира просите” говоре.

Видиш ли дакле, да овде са нама и мученици и анђели заједно бораве. Па ко је несрећнији данас од оних који су одсутни, а ко је срећнији од нас, који дођосмо и овом се свечаношћу наслађујемо.

Но да бисмо о анђелима говорили, сачекајмо, сада пак, о историји данашњег празника да нешто кажемо.

Какав је данашњи празник?

Он је веома велики и поштован празник, моји љубљени! Он превазилази мисао човеку и достојан је да се као велика милост Божија, која га је приредила, поштује. Јер на данашњи дан је помирење између бога и васцелог човечанског рода извршено. На данашњи дан се дуготрајна завада отклонила и велики рат прекину, данас се чудни мир, који пре није ни очекиван, повратио. Јер ко би се и понадао да ће се Бог са човеком помирити; не зато што је Господ немилостив био, но зато што је слуга немаран; не зато што је Господ жесток, но зато што је роб неразуман.

А желиш ли да чујеш колико смо ми нашег човекољубивог и кротког Господа прогневили? Али треба прво да узрок наше пређашње заваде спознамо, да би се, кад видиш какве смо се части удостојили ми, непријатељи и злоће, задивио милосрђу онога који нас поштује и да не би помислио да је таква промена по нашим заслугама уследила, да би пошто би његову велику милост појмио, настојао сваки дан да му за тако велике дарове благодаран будеш. Желиш ли, велим, да чујеш како

смо ми нашег човекољубивога, кроткога, благога и који све управља, нашем спасењу Бога раздражили?

Некада хтеде он да нас потпуно погуби и тако се беше разгневио, да је цео човечански род заједно са женама и децом, са животињама и стоком и са свом земљом истребити наумио. И ако хтеднеш да чујеш ја ћу ти и саму његову пресуду прочитати: “хоћу – говораше он – да истријebим са земље људе, које сам створио, од човјека до стоке и до ситне животиње и до птица небеских; јер се кајем што сам их створио” (1. Мој. 6, 7). А при том да схватиш да није он нашу природу омрзао, но да се само од греха одвраћао; онај исти, који је изрекао да ће истребити са земље људе које је створио, са човеком разговара рекавши: “крај свакоме тијелу дође преда ме” (1. Мој. 6, 13), што кад би мрзео човека, не би се с њим у разговор упуштао. А отуд се види да он не хтеде нагло да изврши оно чиме је претио, но оправдава се пред робом и као са себи равним другом у разговор ступа, наводећи и узроке погибије коју је припремао не зато да би човек тај узрок спознао, но да би се, кад их и други чују потрудили да поштеније живе. И као што рекох, род наш је на странпутице тако нагрнуо да је сваки дан очекивао да и са земље буде одбачен.

Али ми, који ни земље не бесмо достојни, бесмо данас на небо подигнути; ми који за најнижу владавину неспособни бесмо, на вишње се Царство уздигосмо; небеса пређосмо, царски престо примисмо и природа наша од које је херувим рај чувао, постави се данас и изнад херувима.

Али на који је начин ово дивно и велико дело учињено? Како смо ми, који смо раздражили, земље недостојни постали па и од земаљске владавине отпали; како се тако високо подигосмо? Како се рат окончао и како гнев умирио?

Како? Та то је баш и чудно јер помирење то није на молбу оних који се на Бога неправедно гневише, но на позив онога што је праведно на негодовање изазван, као што је и написано: “Умјесто Христа, дакле, молимо, као да Бог позива кроз нас” (2. Кор. 5,. 20).

Па шта је то? Сам увређен, а сам говори (моли)?

Уистину је тако. Он је Бог; па зато као милосрдни Отац и моли.

А погледај како се то дело чини. Ту не беше посредник неки човек, а ни анђео, ни арханђео, ни нико од створених; но управо Јединоиродни Син Онога који моли.

Па шта чини тај посредник?

Дело испоручиоца. На пример: као што кад се два човека посвађају и неће да се помире,

трећи неко долази и пошто међу њих стане свађу им прекида, тако је и Христос овде учинио. Бог се на нас гневио а ми смо се од њега, од чедољубивог Господа одвраћали; а Христос пошто се између нас поставио беше, обе је природе, и божанствену и људску помирио.

Па какав је Он ту посредник?

Какав? Казну коју смо од Оца требали претрпети, на себе је примио, па како с неба казну, и овоземаљске је укорје поднео.

Желиш ли сада да сазнаш како је он и једно и друго на себе примио? “Христос нас је искупио од проклетства закона поставши за нас проклетство” (Гал. 3, 13).

Видиш ли, како је с више одређену казну, на себе примио и како је са земље хуљења претрпео: “ружења оних који тебе руже падају на ме” (Пс. 69, 9).

Јеси ли дакле увидео на који је начин уклонио несрећу и како није одустао све док није творећи и страдајући и дејствујући непријатеља и несретника к самом Богу привео и другом га учинио.

Свих тих блага извор је данашњи празник. Јер ону првину коју је Христос од наше природе примио, сам је Богу поднео. И оно, што се на пољима са плодним класовима дешава, када ко мало класја узме и, не начинивши велики сноп, Богу га принесе, те се тим

малим приносом цела њива његова благосиља; то је и Христос учинио, пошто је, оним једним телом као неком првином, учинио да се сав род наш благословио.

Али зашто Он није сав род наш узнео?

Зато, што првина није оно када ко све принесе; но када ко мали део принесе, и тако малим за све благослов узима.

Али рећи ће ко: ако је то првина, онда је требало првосазданог човека принети, јер оно је првина што прво ниче и прво цвета.

Није, љубљени, првина ако први, али још незрео плод принесемо; но ако најбоље принесемо. И пошто је први онај плод греху крив био, зато ако и први беше, не беше принесен а овај не беше никаквом греху крив, па се зато и принесе као првина. И да би се ти уверио да није плод који први израсте првина, но онај који је најбољи и најлепши; сведочанство ћу ти из самог Светог Писма изнети, јер овако је Мојсије говорио јеврејском народу: “Кад дођете у земљу обећану коју ће вам Господ Бог дати и насадите тамо свакојака воћа за јело; три се године уздржавајте да не једете плод тог воћа јер је нечист, а четврте нека буде сав род његов посвећен у хвалу Господу” (1. Мој. 29, 23). Да је пак првина онај род

био, који се први показао, онда би тај прве године у хвалу Господу посвећиван био, али говори: “за три године такав ће плод нечист бити” па га не треба ни дирати, јер је саб и немоћан и незрео, «а четврте године сав род његов посвећен у хвалу Господу». Погледај законодавчеву премудрост! Не јести од таквога плода не допушташе народу, да се не би за њ пре Бога ухватио а ни приносити не дозвољаваше, да се не би незрело Господу принело. Не додируј ти то, јер је плод непотпун, па и не приноси, јер је недостојан части Онога, коме приносиш. Па видиш ли сад, како и није оно што прво израсте, но оно што је потпуно, то се првином назива.

И доведе сам ја о принесеном телу говорио. Принео је дакле Христос првину суштине наше Оцу, и Отац је тим приносом тако задовољан био, због достојанства приносиоца, збор чистоте приноса, да га је одмах својим рукама прихватио и покрај себе положио, рекавши: “Сједи мени с десне стране” (Пс. 110, 1).

А каквој је суштини рекао: “Сједи мени с десне стране”?

Оној која је саслушала: “Прах си, и у прах ћеш се вратити” (1. Мој. 3, 19).

Па зар не беше суштини тој довољно и на небо се успети? Зар не беше доста, да је и међу

анђелима остала? Зар не би и то неисказана част за њу била? Али она се винула и изнад анђела, прешла арханђеле, превазишла херувиме, излетела изнад серафима, прошла начала и није се зауставила све док до Божијег престола није стигла.

Да ли видиш колико је небо далеко од земље? Али боље је да одоздо почнемо. Не видиш ли колико је растојање од пакла до земље; па опет од земље до неба, и још од неба па до изнад неба; а од тога до анђела, арханђела, до горњих сила и чак до самог престола царског? Па кроз све те просторије и сву висину Христос је нашу природу узнео.

Погледај, молим те, на каквом је ниском месту она била и где се успела? Нити ко могаше сићи ниже од тога камо човек беше сишао; нити пак више од тога уздићи се камо га је Христос са собом узнео. А о овоме је и Павле мислио када је рекао: “Онај који сиђе то је исти који и узиђе” (Еф. 4, 10).

А где је сишао и куд узишао?

“Сиђе – вели – у најдоња мјеста земље; и узиђе више свију небеса” (Еф. 4, 9-10).

Потруди се да разумеш ко је изашао и каква природа и у каквом се стању пре овога налазила?

Намерно настављам говор о

нискости нашег рода, да би тиме узвишеност части коју нам је милосрдни Господ учинио боље разумети могли.

Ми бејасмо земља и пепео; али ово још не беше порок јер је та слабост нама природна, бесмо од неразумне стоке много неразумнији по написаном: “Човјек у части, ако није разуман, изједначиће се са стоком коју кољу” (Пс. 49, 20), а са стоком изједначити се, горе је него ли од стоке бити; јер што је по природи неразумно то по особини природе у неразумности пребива, док онај који је разумом обдарен у неразумност такву падне, није по природи но по својој злој вољи изопачен. Зато кад чујеш да се човек са стоком изједначио, немој да мислиш да је пророк то рекао с намером да људе са стоком изједначи, но да покаже да су људи гори и од стоке постали.

И уистину. Ми се бесмо и од бесловесних гори и неосетљивији учинили; не по томе што се као људи у стоку претворисмо, но што до горе неблагодарности од саме стоке дођосмо. То и Исаија потврђује рекавши: “Во познаје господара својег и магарац јасле господара својега, а Израилъ не познаје мене” (Ис. 1, 3).

Али ми не треба да се тог нашег пређашњег стања стидимо јер: “гдје се умножи гријех ондје се још већма умножи благодат” (Рим.

5, 20).

Јеси ли видео како ми и од стоке много гори бесмо? Желиш ли још да видиш да смо и од птица неразумнији? Ево: “И рода под небом зна своје вријеме, грлица и ждрао и ластва пазе на вријеме кад долазе; а народ мој не зна суда Господњега” (Јер. 8, 7). Ето како смо ми и од магараца и од волова па и од птица, грлице и ластавице, много неразумнији.

А хоћеш ли још једну нашу окорелост да спознаш? Тако смо се били удаљили од природног разума да нас је Свето Писмо и к мравима на поуку слало: “Иди к мраву, љенивче, гледај путове његове, и омудрај” (Прич. 6, 6). По обличју Божијем саздани постасмо ученици мрава, не по вољи Саздатеља, него што сами своје облчичје нагрдисмо. Што говорим о мравима? И од камења би се могли научити. Хоћеш ли да ти о томе сведочанство пружим? «Слушајте,- писано је - горе и тврди темељи земаљски, парбу Господњу, јер Господ има парбу с народом својим” (Мих. 6, 2). С људима парбу имаш, а темеље земаљске дозиваш? Тако је заиста одговарао Бог јер су и од самих земаљских темеља људи неосетљивији. Па какав би ти још гори порок тражио кад и од магараца глупљи и од волова безумнији, и од ластавица и од грлица бесловеснији, и од мрава

неразумнији па и од камења неосетљивији бесмо. Штавише, показасмо да смо змијама једнаки: “У њима је јед као јед змијињи” (Пс. 58, 4); “Оштре језик свој као змија, јед је аспидин у устима њиховијем” (Пс. 140, 3).

Али зашто да о безразумној неосетљивости нашој толико говорим, кад је опште познато да бесмо и синовима самог беса названи: “Вама је отац ђаво” (Јн. 8, 44).

И ми неосетљиви, неблагодарни, безумни, од самог камења неосетљивији и од свега гори, бешчасни и сасвим презрени, како ћу исказати, како проговорити, како произнети реч ову, подла наша природа од свега неразумнија, данас је изнад свега уздигнута. На данашњи дан придобише анђели оно што одавно жељаху; данас угледаше арханђели оно што су од вајкада очекивали тј. природу нашу како са престола царског сија, славом и добротом бесмртном како блиста; а то су од искона и анђели хтели и арханђели још у почетку желели. Па иако је таква част наша њихову част превазилазила; опет су се они таквој нашој срећи радовали, као што су и сажалењевали кад бесмо кажњени и као што је и херувим сажалевао иако му је чување раја од нас, поверено било. И као што слуга, који по налогу свог господара слугу равнога себи у

затвор стави и чува, а опет по наклоности према другу равноте себи жали, тако је и херувим по Божијој заповести рај чувао, али ипак због тога жалио.

И да схватиш да је он заиста сажалевао, ја ћу ти на примеру људи доказати. Јер кад видиш да и обични људи сажалевају своје другове који се у патњи налазе; онда немој сумњати да тако не чине и херувими. Та који праведник није сажалевао када је примећивао да су његови савременици због својих многих греха, иако по правди, кажњени? А то је баш оно најчудноватије, јер су их сажалевали иако су знали преступе њихове којима су свог Творца огорчили. Ево како се Мојсије изјашњавао: “Молим ти се; народ овај љуто сагријешачинивши себи богове од злата. Али опрости им гријех: ако ли нећеш, избриши ме из књиге своје коју си написао” (2. Мој. 32, 31-32).

Шта је то? Гледаш очима одступање од благочасти, а кажњене сажалеваш?

Зато их – одговара – сажалевам, јер су под казном и зато што праведној казни повод даше.

Исто је тако и Језекиљ плакао када је приметио да анђеоске људе посеца, говорећи: “јаох Господе Господе, еда ли ћеш затрти сав остатак Израилев” (Језек. 9, 8)

а Јеремија је овако туговао: “Карај ме, Господе, али с мјером, не у гњеви свом, да ме не би затро” (Јерем. 10, 24).

Видите дакле; и Мојсије и Језекиљ и Јеремија жалише своје савременике; па да ли је могуће да силе небеске баш ни мало за нашу несрећу не маре? Но то се супротставља разуму. Јер да они оно што се нама догађа доживљавају као да се догађа њима, видимо и отуд што се они радоваху када видеше да се је Господ с нама помирио; а та радост зацело не би била на месту, да они нас пре тога нису сажалевали. А да су се заиста том догађају обрадовали, јасно је отуда, што је Христос рекао: “Кажем вам да ће тако бити већа радост на небу због једнога гријешника који се каје” (Лк. 15, 7). А ако се на небу радују и онда кад се само један грешник обраћа, како да се нису зарадовали на данашњи дан, гледајући да се наша природа кроз првину на небу узноси.

Но и са друге стране можемо доказати да се небесни зборови нашем измирењу радују. Већ и онда кад се Господ наш телесно родио они су били ти који су, пошто су видели да се Бог с људима помирио (јер не би толико снисходио, да није опростио), хор на земљи сачинили и у глас узвикивали: “Слава на висини Богу, и на земљи мир, међу људима добра воља” (Лк.

2, 14). Дакле, да спознаш да то Бога прослављају што је земља задобила толика блага а томе су и узрок додали када су рекли: «На земљи мир међу људима добра воља», међу људима отпадницима и неблагочестивим.

Јеси ли се дакле уверио, да они због туђе среће славе Бога или још боље због своје, пошто они нашу срећу сматрају за своју. А тако су се исто радовали и онда када су га видели како узлази на небо, јер су по самим Христовим речима узлазили и силазили; као што је својствено онима који желе неки преславан призор да виде.

Но откуд знамо да су анђели и силазили?

Ево одакле. Сам је Христос рекао: “од сада ћете видјети небо отворено и анђеле Божије како узлазе и силазе на Сина Човјечијега” (Јн. 1, 51). А то и јесте у природи оних који некога воле. Јер такви не чекају на одређено време, но од радости рок скраћују, и силазе јер се журе да виде нови и чудновати онај призор “човека који се на небу појавио”. А зато се анђели увек појављују. Они беху ту и кад се Он беше родио; беху и кад је васкрсао па ево их и сада када се вазнео. “гле, два човјека – написано је – у хаљинама бијелим стадоше поред њих (већ таквим оделом радост своју исказивајући) И они рекоше: Људи Галилејци, што

стојите и гледате на небо? Овај Исус који се од вас узнесе на небо, тако ће исто доћи као што га видјесте да одлази на небо” (Д.ап. 1, 10-11).

Овде молим за посебну пажњу! А ради чега они тако говорише? Зар апостоли нису имали очи? Зар нису оно што се дешавало, видели? Зар није и јеванђелист рекао: “док они гледаху, подиже се, и узе га облак испред очију њихових” (Д. ап. 1, 9)? Па због чега су се морали и анђели ту показати и говорити, да се и Христос на небо вазнео?

Из два разлога. Први је што су апостоли због одлучења Христовог много жалили. А да су жалили, ево шта им сам каза: “нико ме од вас не пита: куда идеш? Али зато што сам вам ово казао, жалост је испунила срце ваше” (Јн. 16, 5-6). Та ми не можемо лако да поднесемо да се и од другова и од сродника наших растанемо, а како да не жале ученици када су очима својим гледали да им Спаситељ, Учитељ и бриговодител милосрдни, кротки и преблаги одлази? Па је и зато анђеоло предстао, да им жалост ублажи уверавањем да ће се Он вратити. “Овај Исус – рекоше – који се од вас узнесе на небо, тако ће исто доћи као што га видјесте да одлази на небо”. Ви сте се ожалостили зато што се Он вазнео, но немојте жалити; јер ће

Он опет доћи, , да не би и они учинили оно што је некада учинио Јелисеј. Јер и овај, када је видео да му се учитељ одузе, раздра своју хаљину а зато што никог не беше ту да га утеши и да му каже да ће Илија опет доћи. Дакле, да не би и они то учинили, потребно беше да им се анђели јаве, који су их тешили. И то беше први разлог анђелске присутности.

Други пак, не мањи од тога, беше онај, због којег је анђео и рекао: “који се од вас узнесе на небо”.

А који је то?

Христос се на небо узносио а растојање од земље до неба није мало, и сила вида нашег не може досећи тамо, до Онога који се на небо пење. Но као птица која високо лети, што више полети, више се из видокруга нашег губи; тако заиста и Његово тело, што се више пењаше, све невидљивије постајаше, јер слабост очију тако велико растојање није могла пратити. Па да не би апостоли зато помислили да је Христос, као Илија, само узет на небо, него да се је на само небо и узнео; зато су се анђели ту појавили да би рекли: “који се од вас узнесе на небо”.

Ове речи нису овде просто додате. Илија беше узет “као” на небо; зато што је био слуга, а Исус се на само небо попео, јер је Господ. И онај, на кочијма

огњеним, а овај на облаку. Беше дакле потребно слугу позвати, послане беху кочије; а кад се Син позиваше, царски престо; па и не само царски, но Очев престо, јер је о Оцу Исаија рекао: “Гле, Господ сједи на облаку лаку” (Ис. 19, 1); па пошто сам Отац на облаку седи, то је и по Сина облак послат. А осим тога, кад се Илија узносио, он је Јелисеју оставио свој огртач; док је Исус ученицима својим дарове оставио којима су они после не само једног Јелисеја, но небројене пророке начинили и од Јелисеја много веће и славније.

Устанимо дакле, љубљени, и на онај повратак погледајмо. Јер и Павле говори: “Јер ће сам Господ са заповјешћу, гласом арханђела и са трубом Божијом, сићи с неба, и прво ће мртви у Христу васкрснути; А потом ми живи који останемо бићемо заједно с њима узнесени на облацима у сретање Господу у ваздуху” (1. Сол. 4, 16-17); но не сви.

Каже да нећемо сви бити узети, него да ће један остати док ће се други узети. Слушај шта сам Христос говори: “Двије ће мљети на жрвњевима; једна ће се узети, а друга оставити” (Мат. 24, 41). И, “У ону ноћ два ће бити на једној постељи, један ће се узети а други оставити” (Лк. 17, 34).

А шта садржи у себи ова прича? Шта значи ова непозната

тајна? Млинаром хтеде Христос да означи све оне који овде у сиротињи и беди живе; а одар и одмарање представља оне који се у части и богатству налазе. Па да покаже да ће се и они који су сад у сиротињи, као и они што су у богатству или спасти или погинути, рекао је да ће и од тих што се у млину налазе један бити узет а други остављен, а тако исто биће и са онима који се на одру одмарају јер ће и од њих један бити узет а други остављен; а тиме је наговестио да ће грешни овде, очекујући мучења, остати, док ће праведници бити узети на облацима. Као што начелници и чиновници, кад се прочује да ће цар у њихов град доћи, зато што храброст пред њим имају излазе испред града и тамо га сусрећу, док кривци и осуђеници у граду стоје и царску одлуку чекају; тако ће и кад Господ буде долазио они, који добру наду имају, у самом га ваздуху сусрести а кривци ће замноге грехе савешћу изобличавани, овде на земљи судију чекати. А онда ћемо и ми узети бити, не рачунајући и себе у број узетих, рекао сам ја *ми*. Нисам ја толико неразуман и без осећаја да своје преступе не познајем. Јер кад ја не би пазио да радост данашњег празника не помутим, горко би при помињању ових речи заплакао, јер ми греси моји дођоше на ум. Али

ПОШТО НЕ ЖЕЛИМ ДА РАДОСТ ПРАЗНИКА ПОМУТИМ, ЗАТО ЋУ НА ОВОМ МЕСТУ БЕСЕДУ СВОЈУ ОКОНЧАТИ НАПОМИЊУЋИ ВАМ САМО ЈЕДНО, ДА СЕ СЕЋАТЕ ОНОГ ДАНА; ДА СЕ НИ БОГАТИ ЗБОГ СВОГА БОГАТСТВА НЕ БИ ВЕСЕЛИО НИ СИРОМАХ ЗБОГ СВОЈЕ СИРОТИЊЕ ДА СЕ НЕ БИ БЕДНИМ СМАТРАО, НО ДА БИ СВАКО ПО ОНОМЕ, ШТО У СЕБИ ЗНА, ОВО ИЛИ ОНО ЧИНИ ЈЕР НИ БОГАТИ НИЈЕ УБЛАЖЕЊА, НИ СИРОМАШНИ САЖАЉЕЊА ДОСТОЈАН; НО ОНАЈ КОЈИ ЋЕ НА ОНИМ ОБЛАЦИМА БИТИ УЗНЕТ, ТАЈ ЈЕ СРЕЋАН И ПРЕСРЕЋАН ПА ДА ЈЕ ОВДЕ И ОД СВИХ НАЈГОРИ; КАО ШТО НИ БЕДНИЈИ НИКО НЕЋЕ БИТИ ОД ОНОГА КОЈИ ЋЕ СЕ СВЕГА ТОГА ЛИШИТИ, МА ДА ЈЕ БИО ОВДЕ ИСПРЕД СВИХ И НАЈБОГАТИЈИ.

А О ТОМЕ ЈА ГОВОРИМ ДА БИ МИ КОЈИ СМО ГРЕШНИ ПЛАКАЛИ, А ДА БИ ДОБРОДЕТЕЉНИ ПОТПУНУ НАДУ ИМАЛИ; ИЛИ НЕ САМО ДА БИ ИМАЛИ ПОТПУНУ НАДУ, НЕГО ДА БИ И ОПРЕЗНИ БИЛИ, А И МИ НЕ САМО ДА БИСМО ПЛАКАЛИ, НО ДА БИСМО И ГРЕХЕ ИЗБЕГАВАЛИ, А ЈОШ ВИШЕ ЗАТО ШТО ЈЕ МОГУЋЕ ДА ОНАЈ КОЈИ ЈЕ У ГРЕСИМА ЖИВЦЕО, ДА СЕ, ОДСТУПИВШИ ОД ГРЕХОВА, К ДОБРОДЕТЕЉИ ПОВРАТИ И СА ОНИМА КОЈИ СУ ОД САМОГ ПОЧЕТКА ДОБРОДЕТЕЉНО ЖИВЕЛИ, ДА СЕ ИЗЈЕДНАЧИ (А ЗБОГ ЧЕГА И МИ ТРЕБА ДА СЕ ПОТУДИМО). А ТАКО ДА И ОНИ, КОЈИ СУ У ДОБРИМ СВОЈИМ ДЕЛИМА СВЕСНИ, У БЛАГОЧАСТИ ОСТАНУ ТРУДЕЋИ СЕ ДА ОВАКВУ СВОЈУ ТЕКОВИНУ ЈОШ ВИШЕ УМНОЖЕ, ДОК МИ ШТО НИ НАДЕ НЕМАМО, А МНОШТВО НАШИХ ГРЕХОВА

познајемо, треба да се калемо да би храброст добродетельних задобили, тако да бисмо сви заједно и једнодушно и са потребном славом примили анђелског цара па да и ону блажену радост наследимо с Христом Господом нашим, коме слава и власт заједно са Оцем и Светим Духом сада, свагда и у веке векова, Амин.